

Assignatura-Codi

Història Econòmica Mundial	25025
-----------------------------------	-------

Curs acadèmic	Cicle	Semestre
2004/2005	1	Setembre-Febrer

Grups	Professors	Horari Tutories	Despatx	Telf./e-mail
Teoria				
1 - 2	Ramon Garrabou	DL i DX: 10.25-11.55	B3 - 111	93. 581 23 03 ramon.garrabou@uab.es
3	Montserrat Llonch	DL: 12.00-13.40 DV: 12.00-13.20	B3 - 115	93. 581 18 83 montserrat.llonch@uab.es
4 - 51 - 60	Alberta Toniolo	DL i DX: 11.00-12.30	B3 - 115	93. 581 18 83 alberta.toniolo@uab.es
52	Oriol Junqueras		B3-117	93.5812504 junqui@yahoo.com
Pràctiques				
1	Anna Alavedra	DM: 14.15-15.15 DV: 17.00-18.00	B3-198-B	93. 581 21 93 anna.alavedra@uab.es
2 - 51	Daniel Devolder	DM i DJ: 11.30-12.30 DV: 15.30-16.30	Centre Estudis Demogràfics UAB	93. 581 30 60 ddevolder@ced.uab.es
3 - 4	Montserrat Llonch	DL: 12.00-13.40 DV: 12.00-13.20	B3 - 115	93. 581 18 83 montserrat.llonch@uab.es
52	Oriol Junqueras		B3-117	93.5812504 junqui@yahoo.com
60	Alberta Toniolo	DL i DX: 11.00-12.30	B3 - 115	93. 581 18 83 alberta.toniolo@uab.es

PROGRAMA**OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA**

El curs d'Història Econòmica Mundial té com a objectius principals:

1. En primer lloc, proporcionar a l'alumne una idea clara de què s'entén per creixement econòmic, quins són els factors determinants d'aquest creixement (recursos naturals, població, tecnologia, capital, institucions) i com s'interrelacionen.
2. En segon lloc, situar històricament el conjunt de factors i la seva articulació en els diferents sistemes econòmics. En concret, conèixer les característiques i l'evolució del sistema actualment predominant, el capitalista, en relació a altres sistemes, en termes de nivells de vida, de producció, d'organització, ...
3. En tercer lloc, analitzar els processos de canvi evidenciant més els seus aspectes estructurals que no pas els cronològics. En aquest sentit, els temes del programa s'articulen al llarg de tres eixos argumentals utilitzats per als

segles XIX i XX: els models de creixement, els fluxos econòmics i demogràfics, les disparitats econòmiques entre àrees geogràfiques i països...

4. Per últim, proporcionar a l'alumne els antecedents històrics del present econòmic, com s'han gestat les relacions econòmiques actuals i la creixent integració i interdependència o mundialització.

DESCRIPTOR OFICIAL DE L'ASSIGNATURA

La primera part del curs d'Història Econòmica Mundial parteix de la modelització de l'economia europea pre-industrial, i tracta principalment l'origen i l'extensió del procés d'industrialització a Europa Occidental i als EUA durant el segle XIX i les seves repercussions. La segona part de l'assignatura se centra en el segle XX, bàsicament en les transformacions que experimenta el sistema capitalista en aquest període, destacant també els intents de trencament i els fracassos teòrics.

TEMARI DETALLAT DELS CONTINGUTS

PRESENTACIÓ i INTRODUCCIÓ: Creixement, fluxos i disparitats.

PRIMERA PART: CREIXEMENT ECONÒMIC I RECURSOS A L'ÈPOCA PRE-INDUSTRIAL

1. **Economia de l'Europa preindustrial.**
  - Població i recursos: la producció de subsistències.
  - Organització i tècniques del treball industrial.
  - La dinàmica ultramarina de l'economia europea i l'increment de la demanda.

SEGONA PART: INDUSTRIALITZACIÓ, AMPLIACIÓ DELS MERCATS I CREIXEMENT EXTENSIU

2. **Industrialització capitalista: característiques generals del procés.**
  - La revolució industrial i les noves bases energètiques.
  - Noves formes d'organització empresarial.
  - Formació de capital i sistema de crèdit.
3. **Industrialització i creixement econòmic en el segle XIX.**
  - Diversitat del procés d'industrialització a Europa.
  - Comerç exterior i polítiques comercials.
  - L'expansió de la inversió exterior.
  - Principals corrents migratoris.
  - La formació d'un sistema internacional de divisió del treball: EL "CENTRE", els "països nous" i les economies exportadores.
  - La industrialització dels EUA i del Japó.
  - Configuració d'un sistema internacional de pagaments.
4. **Crisi del model de creixement capitalista extensiu.**
  - La depressió de final del segle XIX i la crisi del capitalisme extensiu.
  - La Primera Guerra Mundial: repercussions del conflicte.

TERCERA PART: LA NECESSITAT DE REGULAR EL MERCAT. LES CONTRADICCIONS SOCIALS

5. **El període d'entreguerres. El sorgiment d'uns nous models de creixement econòmic.**
  - La inestabilitat econòmica dels anys 20.
  - La crisi nord-americana del 1929.
  - La depressió dels anys trenta i les diferents respostes del sistema capitalista.
  - L'economia de la Rússia soviètica als anys vint.
  - Plans quinquennals i industrialització accelerada als anys trenta.

6. **La Segona Guerra Mundial i els anys de la reconstrucció.**
  - Els aspectes econòmics de la guerra.
  - L'establiment d'un nou marc institucional: els acords de Bretton Woods i el GATT.
  - La reconstrucció de l'activitat econòmica a Europa.
  - La recuperació econòmica internacional i les noves bases del creixement.
  - Recuperació i creixement del comerç internacional.

QUARTA PART: ESTAT, MERCAT I CREIXEMENT INTENSIU

7. **Creixement i desigualtats en l'economia mundial, 1950-1972.**
  - Les economies avançades.
  - Les economies del "camp socialista".
  - Les economies dels països en vies de desenvolupament.

8. **Nous desequilibris i crisi del model de postguerra.**
  - La fi del creixement de postguerra.
  - Les economies avançades davant la nova situació.
  - Els problemes del Tercer Món.
  - La crisi de les economies planificades.
  - La mundialització de l'economia.

BIBLIOGRAFIA OBLIGATÒRIA (•)

- J. FONTANA, Introducció a l'estudi de la història, Barcelona, Crítica, 1997, caps. 2, 3, 4 i 5.
- V. ZAMAGNI, Historia económica de la Europa contemporánea. De la Revolución Industrial a la integración europea, Barcelona, Crítica, 2001.
- M.I. BARBERO, R.L. BERENBLUM., F.R. GARCÍA MOLINA i J.R.E. SABORIDO, Historia económica y social general, Buenos Aires, Macchi, 2001.
- DEPARTAMENT D'HISTÒRIA I INSTITUCIONS ECONÒMIQUES UB, Lectures d'Història Econòmica Mundial, Barcelona, Edicions UB, 1997.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA (•)

Primera i segona part programa:

- E.A. WRIGLEY, Cambio, continuidad y azar, Barcelona, Crítica, 1993.
- A.G. KENWOOD & A.L. LOUGHEED, Historia del desarrollo económico internacional, Madrid, Istmo, 1992.
- E.L.. JONES, Crecimiento recurrente. El cambio económico en la historia mundial, Madrid, Alianza, 1997.

Tercera i quarta part programa:

- A. MADDISON, Historia del desarrollo capitalista. Sus fuerzas dinámicas, Barcelona, Ariel, 1991, pp. 121-139.
- E. HOBSBAWM, Historia del siglo XX. 1914-1991, Barcelona, Crítica, 1995, caps. III; IX ; XIII i XVI.
- P. KRUGMAN, El retorno de la economía de la depresión, Barcelona, Crítica, 2000.

(•) Cada professor de teoria indicarà als seus respectius grups les lectures que hauran de realitzar obligatòriament durant el curs utilitzant de manera selectiva els manuals, les monografies i els capítols citats en la bibliografia obligatòria i complementària.

NORMES D'EXAMEN I AVALUACIONS

El sistema d'avaluació es basa en les proves escrites establertes a continuació. La seva finalitat és verificar si l'estudiant ha adquirit els coneixements teòrics i pràctics dels continguts de l'assignatura mitjançant l'assistència a les classes de teoria i pràctica, la realització dels exercicis i l'estudi de la bibliografia indicada com obligatòria per cada professor de teoria.

Les proves oficials corresponen a les dues convocatòries d'examen del febrer i del juny de 2005.

S'ofereixen dues modalitats (A i B) amb les quals superar-les:

- A.** Els estudiants poden realitzar un **únic examen global** (sobre el temari de l'assignatura: parts 1/4) a les dues convocatòries de febrer i/o juliol.
- B.** Els estudiants poden realitzar un **examen parcial**, relatiu a la primera i segona part del programa, durant el mes de novembre de 2004. Aquesta prova parcial donarà la possibilitat, a qui l'aprovi, d'alliberar una part de les proves previstes per les convocatòries oficials.

Els estudiants que no s'hagin presentat al parcial o no l'hagin superat, han de realitzar l'examen global (modalitat A) a la convocatòria de febrer i/o juny, la nota del qual constituirà la nota final.

La nota obtinguda superant la prova parcial **es conservarà fins a la segona convocatòria de juny de 2005** inclosa, també en el cas que no s'hagi aprovat la segona part del programa a la primera convocatòria de febrer.